

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Dolenjsko sadjarstvo.

(Dalje in konec.)

Leta 1858. stekla je ob vzhodno južni meji Dolenjska železnica, katera veže Zidan-most z Zagrebom. Ob njej pričelo se je sadjarstvo na Stajerskem pa tudi na Kranjskem v prav kratkem času lepo širiti in razvijati. Sevniška voščenska — nemški Lichtenwalder Wachsapfel, — katera bi se pač z veliko večjo opravičenostjo „dolenjska voščenska“ imenovala, postala je v kratkem času kaj iskano trgovsko blago, katero se je iz Sevnice odvažalo. Neizmerna množina teh pač izvrstnih jabolk dovaža se pa čez Savo v Sevnico in od tam še-le naprej. Čast Boštancem, Kumpoljancem, Smarčanom, Proprotčanom, Hotemežčanom, Gorelčanom ter Njivčanom, kateri so se pridelovanja te vrste in tudi še nekaterih družih za kupčijo prekoristnih vrst jabolk v veliki meri lotili. Dolenjska železnica, katera Ljubljano z Novim mestom ter Kočevjem veže, stekla je še-le 1894. leta. Ona

presekuje Dolenjsko to stran Gorjancev skoro po celej dolžini. Ako bi se pa kdo potrudil na vseh njenih postajah poizvedeti, koliko sadja se je do zdaj po jej izvozilo, zvedel bi gotovo, da malo več kakor nič. Vzrok temu je seveda v prvi vrsti to, ker so bila ravno zadnja tri leta za sadje kaj slaba, in sadno drevje ni skoraj nič obrodilo. Ali, če bi tudi sledeča tri leta prav dobra sadna leta bila, dolenjska železnica bi vendar le kaj malo sadja izvozila. In zakaj? Zato, ker se žal, v dostih krajih kmetovalci s sadjarstvom skoraj čisto nič ne ukvarjajo. V družih krajih je sicer sadnega drevja že dovolj, da, v nekaterih ga je še celo prav dosti. In recimo, da bi bilo povsod tam, kjer je sadnega drevja dosti, v naslednjih treh letih prav dobre sadne letine, bi železnica ne občutila tega dosti. Ona ne bode občutila tudi v bližnji bodočnosti Bog zna kako izdatnega prometa s sadjem in sadjarskimi pridelki, tudi če bi sadje še tako dobro obrodilo. In zakaj pa ne? Zato, ker je večina dolenjskega sadja, osobito kar se jabolk in hrušk tiče, takih vrst, kakoršne v

PODLISTEK.

Iz gladnih let.

(Konec.)

V tem času sta se ob širokej in čistej cesti grajskega posestva, med zeleno steno in grmičjem ob strani sprehajala gospod in gospa. Gospa, podprta ob roko moža, govorila mu je o nedaljnji slavnosti in o svojej prezali obleki, o zaželenem potovanji in prihodnjih zimskih zabavah. Gospod je držal v dlani nežno ročico žene in poslušal njeno veselo šepetanje. potem ji je pripovedoval o vsem, kaj je čital v knjigah, ali videl kedaj na potovanji po svetu. Solnce je zašlo in ko je sluga naznanil, da je čaj gotov, prišla sta gospod in gospa v hišo, pila, jedla pri odprtem oknu, neprestano se smejoč in razgovarjajoč. Potem je še v noči bilo slišati glas glasovirja — kajti gospa je svirala, a gospod, sedeč pri njej, je poslušal melodije.

Evo dvoje ljubezni, dva para, dva sveta! . . .

V jutro po tem majnikovem večeru so roditelji Hanike zarano odšli na roboto. Deklina je tresoča

se vstala, naredila v bajti ogenj ter šla nabirat majaron.

Vrnila se je s periščem zelišč, pristavila lončič vode pred ogenj, vsula v vodo prinešeno travo in začela kuhati. Pod klopjo je mijavkal maček in otroče je začelo vriščati; tam pri peči pak je sedela osemletna deklina, a v zibeljki spalo bolno detetce.

Poludan se je približal. Hanika je stopila pred bajto, pogledala na solnce, ter poprašavši mimo gredočega sosedu, na katerej strani delajo njeni stariši, odšla nazaj v izbo. Pa je nakrmila otroke, sama jedla, ter glad za trenutek odgnala, a pripravljena trava ji ni teknila. Potem je nalila dva lonca redkega zelja, povezala v robec in postavivši ju na glavo, odšla. Sla je skozi vas, tresoča se. Bazilija ni opazila, ker tudi on je bil na roboti. Dan je bil jasen, skoro topel; potok solnčnih žarkov oblival je zemljo in ozračje, ptički so žvrgoleli in štrki čebljali na strehah. Deklina je prešla skoz vas in nesoča lonce, šla čez polje, potem čez loko, a neprestano trepetajoč. Naposled je prišla k rečišču. Na drugej strani robotali so ljudje na graj-

trgovini ne vspevajo. Med jabolki je največ sladkih, katera so sicer za jed dobra, nikakor pa ne za napravo sadnega mošta, ker nimajo prave kemične sestave. Med hruškami so pa skoro izključljivo le moštne vrste zastopane. Istinito žlahtnih vrst jabolk pa, kakoršne se v sadni trgovini iščejo, zahtevajo ter dobro plačujejo, n. pr. voščenk, čebulink, (štetinec) mašanckarjev, tafelčkov, kosmačev itd. je po krajih ob dolenjske železnici kaj malo, da izginljivo malo najti. Istinito žlahtnih hrušek pa skoraj ni. In tako ostanejo le orehi ter češplje, katerih se nahaja vendar sem ter tje še toliko, da jih izvažajo. In vendar bi povsod tam, kjer stori malovredno sadje dobro, tudi finejše dobro vspevalo, če tudi ne vse vrste, osobito kar se tiče jabolk. Hruške so pač občutljivejše. Da pridemo pa po Dolenjskem prej ko prej do izdatne množine finega sadja, katero bi imelo svojo trgovinsko vrednost in bi kmetovalcu, s sadjarstvom se pečajočemu, izdatne denarne dohodke donášalo, treba se je pač sadjarstva v obče vse drugače poprijeti. Lotiti se morajo pred vsem večji posestniki — osobito grajščaki in župniki — sadno drevje pravih vrst v obilni meri zasajati. Povsod tam, kjer so razmere sadjarstvu ugodne, nastati morajo prej ko prej veliki sadovnjaki. Slabe, prenizke, pre-severne ali preskalovite vinogradske lege, v kakoršnih se dandanes pač drago vinogradstvo več ne izplača, zasadile naj bi se s sadnim drevjem. Občinske, deželne in državne ceste obsajene naj bi bile povsod, kjer je to sploh mogoče, s sadnim drevjem. Ako bi se tako povsod sadno drevje finih vrst v veliki in izdatni meri zasajati pričelo, in ako bi se še potem tudi pravilno oskrbovalo,

postala bi tudi Dolenjska v kratkem času odlična sadonosna dežela, kakoršna bi prav lahko bila. Sadjarstvo postalo bi potem izdatni vir denarnih dohodkov dolenjskega kmetovalca, kakor je to že v Vipavi, na Štajerskem, Tolminskem in tudi že nekoliko na Dolenjski meji. Dolenjski gospodje veleposestniki, večji posestniki sploh, gospodje župniki, lotite se vsi koj letos sadjarstva v smislu, tukaj razodetem. Vreme je kaj ugodno letošnji zimi. Lotite se koj naprave jam, katere naj bodo vsaj jeden meter na vse strani obsežne ter do 60 cm globoke. Na spomlad preskrbite si pa lepega ter plemenitega sadnega drevja, preskrbite si ga že koj zdaj, da ga na spomlad zasadite. Na delo toraj brez odlašanja, kajti skrajni čas je, da se ga lotimo.

Vinogradarstvo na Belokranjskem.

Poslanec Schweiger je v tretji seji deželnega zbora omenjal glede vinogradarstva nastopno: V prijetnem položaju sem, da smem in moram deželnemu odboru vse svoje priznanje izreči za trudoljubivo delovanje, s katerim pospešuje vinogradarstvo na Kranjskem. Istega mnenja sem glede visoke vlade, pa s posebno željo in prošnjo, da skuša ugoditi zlasti drugemu delu resolucije finančnega olseka. V predlanskem zasedanju sem visoko zbornico pri jednaki razpravi opozoril na ogromne stroške, katere povzročuje obnovenje opustošenih vinogradov. Omenjal sem pa le stroške, ki naraščajo do časa, ko je rigolana parcela zasajena z novimi trtami, oziroma ko so trte tudi že požlahtnene. Toda to delo in ti stroški so za nas vinogradnike še le A, za katerim mora priti tudi B, námreč skrb, da se novi nasadi tudi ohranijo in vzdržujejo. Gospoda moja! Tisti izmed nas, ki smo vinogradniki, vemo, pa tudi drugi gospodje vedó, da svoje dni ni bilo toliko različnih bolezni, ki so trte napadale,

skem polju; med njim zagledala je Hanika tudi svoje stariše. Črez rečišče bila je položena klada dosti široka, da se je dalo preiti, pa gugajoča in zibajoča se pri vsakem koraku. Hanika je vstopila na klado; pa hitro se zgrozila ter vsedla se na travo, ker so se ji noge šibile. Harvar je v gledal hčerko ter začel jo klicati.

„Pojdite sèm sami po južino; ne pridem čez brv in v vodo padem!“ zaklicala je deklica s slabim glasom.

Harvar je hotel iti k hčerki, pa oskrbnik je zakričal na kmeta: „Kaj se pogovarjaš z dekletom? Na delo!“ In Haniki je zaklical: „Nesi jim sama sèm! Jaz ti bom pokazal, se pride čez brv ali ne.“ In zagrozil ji je s korobačem.

Hanika je s težavo vstala, vzela lonca in vstopila na brv. Sedaj ni se stresla še pri prvem koraku, pa pri tretjem jelo se ji je vrteti v glavi. Stopila je dalje . . . noge so pod njo zadrgetale in v očeh se ji je naredilo temno. Zakričala je ter naredila še korak dalje. Oskrbnik je klical na drugej strani reke: „Naprej no! Hodi pogumno!“

On ni pomišljal na to, da je glad prevzel moči nog revnega dekleta.

Na glas oskrbnika je Hanika še močnejše strepetala, pogledala v globino, spustila lonca, hotela iti dalje, pa strepetala zopet in zakričavši še enkrat: „Jezus, Marija!“ padla v vodo.

Za vodo razlegala sta se dva obupna krika: očeta in matere. Bazilija tam ni bilo, ker on je robotoval na drugej strani polja.

Tega dne na večer je v Harvarovej bajti plapolal živi ogenj. Rudeči plamen je osvetljeval z migljajočo lučjo sivkasto in turobno izbo; ognju nasproti, na klopi, ležala je mrtva, v vodi najdena Hanika. Dolgi njeni lasje bili so razpleteni, roke je imela na prsih sklenjene. Pri njej sedela je na tleh sključena njena mati. Manjkalo ji je moči, da bi bila po vaškem običaju, glasno tarnala, marveč je le tiho plakala, otirajoč si oči s predpasnikom. Na drugej strani v bajti sedel je na klopi Harvar, zložil roke na kolenih ter sklonil glavo na prsi; trdi in dolgi lasje padali so mu doli po licu. Ni imel niti besedice pritožbe na

kakor se to godi dandanes. Res je sicer, kar pravi rek: *Omni morbo remedium suum* — vsaka bolezen najde svoj lek — ali lek stane denarja in treba je dosti denarja pa truda, da se človek ustavlja vsem tistim boleznim, ki z nova pretijo končati sadove njegovega truda in stroškov. Sem jaz vinogradnik srečno preстал zimsko, zlasti nevarno pomladno pozebo, tedaj se prikažejo novi sovražniki, v prvi vrsti strupena rosa. Naše ljudstvo se dolgo ni moglo privaditi škropljenja in v začetku ni škropilo, ali kvar ga je poučila, da mora škropiti in sedaj tudi pridno škropi. Zato mislim, kakor poznam naše ljudstvo, da pri nas ne bo treba jednakega predloga, kakor se je stavil v štajerskem deželnem zboru, da bi se namreč naredil zakon za prisilno škropljenje. Gospoda moja! Sem tedaj z velikim trudom in mnogimi stroški izvršil prvo škropljenje pred cvetjem, že me čaka drugi sovražnik, ki hoče uničiti sad mojega trtja, in ta je oidium (plesnoba), katera je do najnovejših časov bila malo znana. Lansko leto se je pa plesnoba tudi pri nas prikazala, in tedaj je bilo potrebno, pripraviti se na žvepljenje. Moj vinograd ima prilično tri tisoč trt. Vzemimo, da ima vsaka trta povprek le deset grozdov, je v vinogradu 30.000 grozdov z nebrojnimi jagodami in vsako jagodo moram z žveplom posuti, če ne, ugonobi jo plesnoba. S tem pa delo ni končano. Mene čaka po cvetju drugo, oziroma tretje škropljenje in drugo žvepljenje. Čaka me pa tudi novi sovražnik, katerega do sedaj še nismo poznali, to je kiseljak (*Sauerwurm*), o katerem sem bral, da je po nekaterih krajih naredil mnogo kvara, bral pa tudi sredstva zoper njega, med drugimi zopet nekako škropljenje, in to oni čas, ko je treba grozdje v miru pustiti, namreč med cvetjem, ker se ravno med cvetjem v grozdju leže. Ko bi bilo s tem škodljivcem končano število trtnih sovražnikov! Opcimnim na bledico (*chloroso*) in na črne koze, ki so se pojavile na trtnem lesu. Če samo te sovražnike jemljemo v poštev in pomislimo, da se moramo poslužiti pripravnih pripomočkov, vidimo, koliko dela, skrbi in stroškov provzročuje vzdrževanje novih vinskih nasadov, niti glede na to, da preté vinogradu še druge

ustah, niti solze v v tla vprtem očesu; pa vse, kar ima globoka žalost najturobnejšega, zlilo se je v sklonjeno in molčečo postavo kmeta.

Bazilija ni bilo. Ko se je raznesla vest o utopljenju Hanike, prihitel je v vas bled in z objokanimi očmi, ter pogledavši na truplo deklina, poprijel se je za glavo in odbežal. Zaman so ga iskali; minil je celi dan in Bazilija še od nikoder ni bilo.

Turobna tišina vladala je v bajti, pretrgana včasih z molitvijo ženske, ali s težkim zdihovanjem Harvara. V kotu sobe, v zibeljki, umiralo je od gladu izmučeno dete.

Tega večera je bilo v grajščini mnogo gostov. Gospod je poizvedel od oskrbnika o utopljenju Hanike in pripovedoval je o tem žalostnem slučaju tudi zbrani družbi okolu okrašene in osvetljene mize. „Skoda deklina, ako je bila nežna,“ rekel je dovtipno neki, iz urada tam se mudeči gospod. — „Bila je zala,“ odgovoril je gospod, „najbrž zaročena.“ — „Gradivo za roman,“ vzdihnila jo domišljjava gospa, hoteča vse na zemlji upo-

nevarnosti, za katerih odvrnitev vsak dan vinogradnik moli, zlasti: „Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!“ — Zakaj omenjam teh stvari? V pričetku govora izrazil sem se pohvalno o vladi in deželnem odboru za podpore, katere se delé vinogradarstvu. Glede na mnogi trud in velike stroške pri vzdrževanju novih nasadov prosim ne samo vztrajnosti od obeh oblastij, ampak prosim zlasti visoko vlado, da globoko poseži v listino, vsaj bo tudi njej v korist, ker bo tako omogočila ljudstvu plačevati davke. Ista prošnja velja deželnemu odboru. Pomaga naj se pa tudi v tem oziru, da se vinogradnikom omogoči dobiti ceno galico, da se škropilnice razdelé kakor tudi mehovi za žvepljenje. C. kr. kranjska kmetijska družba je zelo skrbna za prospeh narodnega gospodarstva v vseh panogah, tako tudi glede na vinogradarstvo. Zatorej naj se ta družba zdatno podpira, ker ravno ona je, katera vinogradnikom poskrbljuje ceno galico, škropilnice in druge za trtje potrebne stvari. Ni pa dovolj, da ima vinogradnik vinograde, ki mu dajo sladko vinsko kapljico, mora vinogradnik tudi znati, kako se s pridelanim trtnim sadom nadalje ravna, da postane dobro, stanovitno vino, in v to je treba umnega kletarstva. Naravnost povem, da smo v umnem kletarstvu kaj malo napredovali. Zatorej bode umestno, ako dobimo kako knjižico, ki nas naj bi poučevala o umnem kletarstvu. Dosedaj imamo samo jedno tako knjigo, in to je Vošnjakovo „Umno kletarstvo“, katero je izdala družba svetega Mohorja. Ta knjiga je pa že pošla, ni tudi praktična, ker je preobširna. Nam treba knjige, prikladne našemu kmetskemu vinogradu. Zatorej stavim nastopno resolucijo: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da preskrbi knjižico o umnem kletarstvu. Knjižica bodi pisana poljudno, umevno za kmetskega vinogradnika in da se bo dobila za nizko ceno. — Na strani 12. priloge 21: „Poročilo o pospeševanju vinogradarstva na Kranjskem“ berem, da so se obrestna posojila v letu 1897 podelila 337 vinogradnikom in se je razdelilo 55.550 gl. Pri tej priliki prosim njega ekscelenco gospoda deželnega predsednika, da v prihodnje vinogradniki dobé

rabiti kot gradivo za roman. — „Roman pri kmetih!“ zaklical je krepko neki veteran z gostimi brkami. „Kaj govorite gospa! ali tudi kmetje ljubijo?“ — „Vedno je škoda dekleta, ako je bila zala“, ponovil je dovtipnež. — „Oprostite, gospod, da pogovor ne odobrujem,“ oglasila se je z gnjevom na licu mlada gospa. „Utopljenje deklina, to je preturoben predmet za razgovor in vzburja živce. — „Govorimo kaj drugega, gospica ima prav!“ zaklical je gospod in začel se je drugi, živahnejši pogovor.

Na Haniko, ki je ležala z obledelim obličjem in z razpuščenimi lasmi, mrtva v Harvarovej bajti, o njenih stariših in o ljubčeku se v grajskih dvoranah ni več govorilo.

Nekoliko dni pozneje so kmetje, vračajoči se iz mesta, pripeljali v vas, v katerej je umrla Hanika, na velikej cesti pod križem najdenega zabuhlega in od gladu umrlega človeka. Bilo je to truplo Bazilija.

Evo vam kmečko ljubezen, náde in sanjarije! Dvoje ljudi v vasi se je ljubilo in se nadejalo srečne prihodnosti — a prišel je glad, in sled

kakor hitro mogoče zagotovljena brezobrestna posojila. Lansko leto razdelila so se ta posojila dosti kasno in ljudje so dvomili, jih li dobé ali ne. Kdor prosi za brezobrestno posojilo, ne dela vinogradov s svojim denarjem, ampak si ga izposodi in mora od tega obresti plačevati. Zatorej bo prosilcem jako ustrezno, da dobé denar kakor hitro mogoče.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V avstrijskih kronovinah zborujejo **deželni zbori**.

Najpazljivejše gledajo Avstrijci na **češki deželni zbor**. Zakaj? Tam bijejo Čehi boj za pravice, ki jim gredo že po naravnem pravu: za enakopravnost; Nemci pa napenjajo zadnje sile, da ohranijo nadvlado v deželi in državi. Seje češkega deželnega zbora so skoro postale v manjši meri to, kar so bile lanske seje državnega zbora. Sprva so bili Nemci dosti mirni. Pa so kmalu pokazali svojo pravo naravo: seveda: volk nikoli ne izpremeni svoje nature. Kričač Wolf je začel prav izzivajoče govoriti in med vsakim češkim govorom surovo vpiti in tuliti. Ali v Pragi nima takih uspehov ko na Dunaju: se mu le bolj smejejo. Nemci so stavili predlog, naj se odpravijo jezikovne naredbe. Češki veleposestniki pa, naj se sestavi komisija 24 članov, ki bi mirnim potom skušala rešiti jezikovne zadrege; Nemci pa so bili odločno proti temu predlogu. Bili so tudi proti izjavi namestnika grofa Coudenhova, ko je rekel, da je vlada pripravljena spremeniti jezikovne naredbe v toliko, da v krajih, ki niso dvojezični,

ne bodo vpeljali obeh deželnih jezikov kot uradnih jezikov, v mešanih krajih pa se mora poslovati v češčini in nemščini. Torej tudi ta izjava ni zadovoljila Nemcev. Seveda, sprave sploh nečejo močje kakor Wolf in Schönerer. Neprikrito delajo na to, da bi naredili iz Avstrije pokrajino Nemčije. V zadnjih dneh je zanesel Wolf svojega duha tudi na ulico, med nemške visokošolce. S čepicami in z društvenimi trakovi so stopicali po Pragi in s tem izzivali že tako razburjeno češko ljudstvo. Prišlo je do izgrediv. Policijsko ravnanje je na odredbo namestništva prepovedalo nositi v teh burnih časih društvena znamenja. Zato strašen vriš med nemškimi dijaki. Pravijo, da ne bodo več hodili poslušat predavanj na vseučilišču. Kakor hočejo! Naj hodijo pa k Wolfu v šolo in — politikujejo! Zalostno res.

Češki Nemci so naščuvali tudi Nemce v drugih deželah, kjer imajo v deželnem zboru večino, da so predlagali, naj odpravi vlada takoj jezikovne naredbe. Tak predlog je vsprejel **nižje- in gornje-avstrijski deželni zbor** jednoglasno.

Kranjski deželni zbor rešuje razne vloge in prošnje. Poslal je papežu udanostno brzjavko ob njegovi biserni sv. maši. Čulno je v našem deželnem zboru, da deželni predsednik baron Hein odgovorja le nemški. Pa že ve, zakaj sme tako počenjati Tavčar in Schwegel sta še vedno prijatelja. Do sprave med slovenskimi poslanci v deželnem zboru še ni prišlo. Poslanec, gospod župnik Schweiger imel je večji govor o vinogradarstvu; njegov govor smo v posebnem članku ponatisnili.

V **štajerskem deželnem zboru** so slovenski poslanci dva nedolžna sklepa povedali zbornici v slovenskem jeziku, pa je bilo strašansko vpitje zato pri nemških zagrizenih poslancih in na galeriji. Kje je še enakopravnost! Takisto se godi slovenskim vseučiliščnikom prav slabo v Gradcu — v tem „najbolj nemškem mestu nemških mest“. Se običajne veselice ne smejo prirediti, ker jim deloma gostilničarji nečejo prepustiti prostorov, deloma se pa oblastva boje izgrediv — nemških dijakov ob takih prilikah.

Slovenski poslanci v **Trstu**, kjer zboruje sedaj občinski svet kot deželni zbor, se nečejo vdeleževati sej, v katerih kruto gospodarijo Lahoni.

Isterski deželni zbor zboruje letos v Pulju. Izmed slovenskih poslancev ni nihče voljen v odseke. Ne samo Nemci, tudi Lahi izbirno poznajo zakone — nepravčnosti.

V **zagrebškem saboru** je zadnje dni hrvatska opozicija prodrla saj z enim svojim predlogom, naj se papežu biserno-mašniku pošlje udanostna izjava.

Ogri hočejo vse pomažariti. Zdaj so sklenili, da se morajo pomažariti vsa krajevna imena po

po ročnem mladenču in brhki kmetici ostal je na vaškem pokopališču — dve gomili.

Mesec dni potem opustoševala je Harvarova bajta. Dvoje otrok je umrlo, starejše dekletce vzeli so za pestunjo v grad, a Harvar z ženo je shujšal in osivel, inšla sta beračiti po širokih potih. Ko sta odhajala iz vasi, šla sta mimo vaškega pokopališča. Pogledala sta še enkrat na pokopališče, ter so prekrizala, pa nista šla na grob hčerke in ljubeja, ter tudi ne imela solz v zapadlih in motnih očeh. Glad jima je ugonobil čutilo v prsih in izsušil solze v očeh.

Šla sta in zginila brez sledu.

V kratkem je tudi gosposki dvor opustošal. Gospod in gosa odšla sta na daljno potovanje.

Minula je jesen in zima. V pomladi sta se gospod in gospica vnovič vrnila v svoj jasni, vaški dvor. Črez zimo sta se zabavala veselo v vaškem mestu in vrnivši se vnovič, čitala, igrala, sprejemala goste ter sprehajala se po duhtečem vrtu kakor poprej.

Zalo ličice Hanike in pošteno srce njenega ljubčeka pak so obirali pod zemljo črvi.

celi deželi. Nemažarske narodnosti ugovarjajo zastopj temu nasilstvu. Sedmograške gospe in gospodične so odposlale na Dunaj k cesarju zastop, ki naj bi se pritožil o najnovejši mažarski silovitosti. Pa niso bile sprejete v avdienci pri cesarju, ker ogerski ministri niso tega dovolili. In ta siloviti rod naj bi bil svobodomiseln „vitežki narod!“

Kaj je novega po širokem svetu?

Na Francozkem hudo vre v Parizu in v drugih mestih zaradi znane Dreyfusove zadeve. Dreyfus, žid, je bil francoski častnik. Pa je bil obsojen, ker je izdajal — seveda za drag denar — neki tuji državi imenitna pisma in načrte vojnega ministerstva. Bil je obsojen. Zato je vse židovstvo po koncu že dolgo časa. Žide je v zadnjem času začel zagovarjati zloglasni pisatelj Zola. Obrekoval je predsednika in francosko armado. Postavljen bo pred porotno sodbo. Po vsi deželi prirejajo antisemiti velike demonstracije proti Judom in proti Zoli.

Piše se nam:

Iz Rovt na Notranjskem. — Preteklo nedeljo 9. t. m. osnovala se je tukaj „kmetijska zaveza“ kakoršno imajo tudi že v Dobropoljah in drugod. Naš občinski zastop je sklical za to nedeljo važno napravo, gospodarski shod, h kateremu je prišlo iz treh župnij toliko gospodarjev, da je bila šolska soba premajhna. Potem, ko so se radovednim poslušalcem pravila in pomen tega društva prebrala in pojasnila, vpisalo se je blizu 200 deležnikov, ki so takoj deleže uplačali. Deleži so tukaj za naše razmere trojni. Za posestnike do 50 kron, za hišarje do 20 kron in za gostove 10 kron. Ti deleži se uplačajo vsaj v enem letu popolnoma. Pravila so se predložila že visoki c. kr. vladi v potrjenje. Izvolil se je tudi isti dan odbor, t. j. udje načelstva in udje nadzorstva. To društvo začne delovati letos o kresi. Za čas 5 let si vzame društvo celo hišo v najem, kasneje si misli lastno poslopje postaviti, kamor se preseli tudi občinska pisarnica, posojilnica in hranilnica ter „pevska bralno društvo.“

Domače vesti.

(Za godbeno šolo) v Novem mestu se je doslej oglasilo toliko gojencev, da se bode v drugem šolskem poluletju t. l. lahko pričel pouk v petju ter v igri na klavir in gosli. Vpisovanje bode 16. svečana t. l. popoldne od 1.—2. in od 4.—5. ure v Narodnem domu. Takrat naj se zglase vsi, ki so se za pouk zglasili doslej ali ki se še bodo; z nedoraslimi naj pridejo tudi njih zastopniki.

(Poučni tečaj za vinogradnike v Novem mestu) se bo vršil ob nedeljah dné 27. februarja, 6. in 13. marca v hiši „kat. družbe rokodelskih pomočnikov.“ Poduk se prične vsako nedeljo ob 1/2 9. zjutraj in traja do 1/2 11. predpoludne. Poučevala bodeta deželni popotni učitelj g. Gombač in tehnični voditelj g. Skalicky in sicer o sledečih vprašanjih: — Prvo nedeljo, dné 27. februarja: 1. Zakaj

moramo obnoviti naše vinograde s cepljenimi ameriškimi trtami? 2. Katere ameriške trte se po sedanjih izkušnjah najbolj pripravne za naše kraje, in sicer z ozirom na različno vinogradsko zemljo in lego? 3. Kje je dobiti potrebne ameriške trte? 4. Kako je napravljati ameriške matičnjake in trtnice za potrebe malega posestnika, in kako jih je obdelovati? — Drugo nedeljo, dné 6. marca: 1. Kako je zasajati nove vinograde in sicer a) s cepljenkami in b) z ameriškimi sajenkami, katere hočemo pozneje na rastočem cepiti? 2. Katere domače trte kaže pomnoževati v novih nasadih, in na kaj vse je paziti pri tem? 3. Kako je ravnati z novimi nasadi v prvih letih? — Tretjo nedeljo, dné 13. marca: 1. Kako je gnojiti nove nasade in kedar? 2. Katera umetna gnojila so poleg hlevskega gnoja in mešanega gnoja (komposta) pripravna za gnojenje trt? 3. Kako zatiramo trtne škodljivce, in kako odvrčamo bolezni? 4. Kake izkušnje imajo Štajerci s streljanjem proti toči in kako se napravljajo strelne postaje? 5. S katerimi zakoni se olajšuje naprava novih vinogradov? Poduk se bo pojasnjeval s praktičnim razkazovanjem. Ker je udeležba vsakemu dovoljena, vabimo vse naše vinogradnike, da prihajajo v obilnem številu k temu poduku.

(V vinorejskih krogih) je večkrat slišati pritožbe od teh, ki potrebujejo cepljene ali drugačne trte, da jih ne dobe, v tem ko posamezni vinščaki, ki jim trte ostajajo, ne vejo te kam prodati. G Ivan Drašler, posestnik in delovodja drž. trtnice v Kostanjevici je sklenil za to stvar še v večji meri kot dosedaj posredovati. Navadno dobiva od tatic, ki potrebujejo trt, za nje veliko vprašanj, zato se s tem opozorijo tem bolj oni, ki imajo trte na prodaj, da omenjenemu gospodu množino in kakovost trt prijavijo. Vsem pisanim vprašanjem pa naj se priloži znamka ali dopisnica za odgovor!

(Delalnico za kiparstvo) otvorila sta v Novem mestu gg. Anton Rovšek in Franc Ciber. Oba sta učenca strokovne šole ljubljanske ter sta se še dalje v večjih mestih izobraževala. Te okolnosti so porok za lepo in pravilno delo. Da se pa preč. duhovščina in slavno občinstvo tudi prepričajo o umetnem delu, nameravata od časa do časa kako delo izložiti na javen ogled, kakor tudi jim je vsaki obisk v delalnici prijeten, da zamoreta svoje zmožnosti pokazati.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Novem mestu) napravi 13. februarja ob 7. uri zvečer v svojem domu predpustno veselico s šaljivo igro: „Doktor Čuden in njegov sluga.“ s petjem, deklamacijami. Sedeži po 40 kr., stoječi plačajo 25 kr., dijaki in učenci 15 kr. Preplačila v korist društvu se hvaležno sprejmejo.

(Grozen zločin) se je zgodil blizu Novega mesta — ropni umor! Nekov Hrvat, ki je pred božičem pogorel, prosil je v okolici Novega mesta milodarov. Posestniku L. iz Boričevega je ponudil svoje voliče naprodaj. L. je šel z njim na Hrovaško; ker pa ni imel dosti denarja s seboj, šel je Hrvat z njim nazaj. Spala sta še v Kandiji skupaj. Zjutraj sta zgodaj odrinila proti Boričevemu. Blizu Srebrnič pa je L. nič slabega slutetega moža ubil in ga vtaknil pod led, da bi ljudje mislili, da se je mož sam ponesrečil. Hudobneža so brž dejali pod ključ.

(V Črnomlju) se je osnovalo „bralno društvo“ obrtne zadrage. Pri občnem zboru 16. januarja so bili v odbor izvoljeni naslednji gg.: Schiler Rudolf, predsednik; Leitgeb Vinko, podpredsednik; Polak Vencel, tajnik; Frančič Davorin, blagajnik; Lozar

Franjo, knjižničar; Müller Dragotin in Sprajcer Anton, odbornika; Schweiger Jožef in Fabjan Vekoslav, namestnika. 23. januarja pa se je mlado društvo sešlo k zabavnemu večeru, pri katerem se je pelo in svirala mestna godba na lok. Pevski zbor, ki šteje nad dvajset članov, pel je, moramo reči izvrstno. Čuditi se je moral vsak, kdor je čul naše pevce pod spretnim vodstvom gosp. predsednika in pevovodje R. Schiller-ja. Ker ima društvo priporočila vreden namen, namreč gojiti vedo, omiko in prijetno zabavo, smemo upati, da bode društvo dobro napredovalo in da ga bode vse meščanstvo podpiralo.

(Ustanova.) Znaná dobrotnica, gospa Josipina Hočevár, poklonila je povodom petdesetletnice slavnega vladanja našega presvitlega cesarja dvajset tisoč goldinarjev hiralnici pri Sv. Jožefu v Ljubljani za ustanovo, oziroma v korist onemoglim deklam. Dalje dá gospa Krški občini 30 tisoč goldinarjev, ako se ista zaveže ustanoviti bolnišnico. Čast blagi dobrotnici!

(Petindvajsetletnica mašnikovanja) obhajal je te dni v Gradcu požrtvovalni narodnjak, č. g. Fran Premru, v Novem mestu občeznani c. in kr. vojaški kurat. Slavljenca odlikoval je cesar povodom zasedanja Bosne in Hercegovine z zlatim križcem za zasluge. Svojo srebrno sv. mašo daroval je v frančiškanski cerkvi med' lepo vdeležbo svojih sorodnikov in oboževalcev. Bog ga ohrani še do demantne sv. maše.

(Novomeška godba) dobila je novega kapelnika. Vaje in poduk vrše se zdaj zopet prav pridno. Upati je, da se godba zopet na staro dobro stališče vspne. Enkrat opuščeno, ne bilo bi jo moč zopet osnovati, in silno bi jo pogrešali, bdi si pri cerkvenih ali drugih slovesnostih. Toraj, požrtvovalni podpiratelji, priskočite zopet pripomoči lepej stvari.

(Železnica Trebnje-Št. Rupert) na Dolenjskem se namerava graditi v kratkem ter bode imela zvezo z dolenjsko železnico. Ker je svet ondu bogat železne rude, vinskih goric in premoga, ni dvomiti, da bode ta železnična proga uspevala. Bog daj Dolenjcem srečo!

(Praščija reja.) Janez Sadnik v Podstenah pri Ribnici je zopet letos zredil eno težko svinjo jorkširske pasme, uteže je imela 5 starih stotov in 67 funtov; stara je bila dva in pol leta, špeha je imela 299 funtov. Nekateriki si domnevajo, da prašiči iste pasme nimajo špeha; se ve pri enem letu starosti, ko še raste, ne more imeti mesa in špeha jako dosti, pri večji starosti ako je blago dobro dopitano, je povolni uspeh vsestranski.

(Prvo letošnje žrebe) vrgla je kobila gosp. Kuntariča v Kostanjevici, katero je izvanredno lepo.

„Slovenskega čebelarkega društva“ pravila je visoka c. kr. vlada potrdila z odlokom z dne 18. decembra 1897. št 5986/Pr., zato je razpisala c. kr. kmetijska družba, kot ravnateljica tega društva, prvi redni občni zbor na dan 24. januarja t. l. v Ljubljano.

(Vabilo k družbi sv. Mohorja.) „Z združenimi močmi!“ je geslo presvitlemu vladarju našemu, Frančišku Jožefu, katerega vladarsko petdesetletnico letos slovesno obhajajo udani mu avstrijski narodi. In med temi Slovenci gotovo nočemo biti in nismo zadnji! Cesarja svojega slavnostni dan primerno proslaviti, pripravljaja se tudi naša družba sv. Mohorja. Zato pa danes, ko se obračamo do milih Slovencev z običajno prošnjo in prijaznim povabilom: naj v prav obilnem številu vstopajo tudi

letos v kolo Mohorjanov, za to povabilo ne najdemo primernejšega gesla od onega, katero služi že 50 let cesarju Frančišku Jožefu. — „Z združenimi močmi delujmo za družbe sv. Mohorja rast in čast,“ — kličemo danes ter želimo, da naš klic odmeva povsod, koder se čuje in govori slovenska beseda. V družbi sv. Mohorja združimo se Slovenci in delujmo na to, da ne bode vasi na Slovenskem, ne hiše, kamor bi ne romale njene knjige. Kolikor bolj se dobre knjige razširjajo med ljudstvom, temveč zlahtnega sadu obrodé za posameznika kakor za ves narod! Po lepem branju se bralcem zbistruje um, razširja se pogled v marsikateri stvari, srce se najema milih čutov, beseda, materna se jim vedno bolj omiluje in versko kakor narodno življenje se zbuja in dviga. In tako prav vsestransko delujejo Mohorjeve bukve. Podajajo tečno dušno hrano s tem, da tolmačijo in razširjajo verske resnice; za gospodarstvo in tudi za druge reči podajajo premnogo koristnih naukov, za prosti čas pa ti ponujajo z lepimi povestmi, s pesmi itd. mnogo vspodbude, pa tudi prijetnega veselja in kratkočasje! 1. „Naš cesar.“ Spomenica ob petdesetletnici Njegove vlade. S to knjigo bode družba vredno proslavila petdesetletnico cesarjevo. Knjiga bode posebno lepa. Krasile jo bodo mnoge podobe. Že ta knjiga sama bode vredna goldinar. — 2. „Veliki katekizem,“ kakor so ga avstrijski škofje odobrili za šolsko porabo. 3. „Zgodbe sv. pisma.“ V. snopič. Ta knjiga naj pač ne manjka v nobeni slovenski hiši. — 4. „Poljedelstvo.“ II. del. Ta knjiga nadaljuje nauke lanskega leta in bode zlasti koristila našim poljedelcem. — 5. „Slovenske Večernice“ 51. zvezek bodo prinesle živatopis zaslužnega rodoljuba dr. Muršec-a, razne povesti, poučne sestavke, pesmi itd. — 6. „Koledar“ izide z raznovrstnim berilom, kakor navadno, in poskrbeti hočemo, da bode kolikor mogoče zanimiv in poraben. Krasile ga bodo tudi različne podobe. — Torej toliko izvanredno lepih knjig za en sam goldinar! Naj nihče ne zamudi preskrbeti si jih, naj bi si denar moral tudi prihraniti na drugi strani. Bog blagoslovi na priprošnjo sv. Mohorja skupno naše delo v prosoh družbe in napredek naroda slovenskega.

V Celovcu, dné 25. jan. 1898.

Odbor.

(Slovenska kuharica.) Ta knjiga je že v četrtem pomnoženem natisu ra novo izšla. Pomnožena je za 66 strani, tako da obsega zdaj skoro 400 strani in velja kakor poprej 1 gld. 50 kr., lepo vezana 1 gld. 80 kr., po pošti 10 kr. več, ter se dobi pri založništvu katoliške bukvarne v Ljubljani, in tudi po drugih bukvarih. — „Slovenska kuharica“ je vsled svoje bogate vsebine porabna za napravljanje priprostega kosila, kakor tudi sijajne pojedine ter se pri vsem tem zlasti ozira na to, da se s pomočjo navadnih sredstev in z malimi stroški vendar dobro, tečno in okusno kuha.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Lakota v Italiji) Zadnje dni dogajali so se po Italiji grozni prizori. Ljudstvo, ki je itak že od rojstva vajeno pomanjkanja, stradalo je dolgo časa mirno. Ko pa je jela groziti smrt gladu, polastil se je stradajočih nestipljiv obup. V tolpah vlačili so se izstradanci po mestih ter kričali vladnim oblastim: „Kruha nam dajte, ne pustite nas poginjati!“ Vlada odgovorila je seveda z evangelijskim primerom:

mesto kruha — kamen, oziroma kroglo in vojaški bajonet. Toda človek, ki se bori s smrtjo, ne boji se ne pušk ne bodala, tako so tudi izstradane množice preko vojaških oddelkov napadale skladišča z živili ter iste izropale. Ko je vlada uvidela, da ne opravi ničesar z zapiranjem, izdal je konečno kralj Humbert naredbo za znižanje žitne carine od 7½ lir na 5 lir. A kdor ni imel 7½ lir, ne bo imel najbrže niti 5, da si kupi grizljaj kruha. Tako grozno siromaštvo pač pomaga, da se prekucuški nazori kakor požar širijo med ljudstvo, nasledki italijanski kraljevini so skoraj neizogibni.

(Sobo Jezusove zadnje večerje) hoče turški sultan podariti nemškemu cesarju, ko ga obišče. Ta soba, katero imenujejo duhovni coenaculum, je prešla leta 1433 v posest Saracenov. Ker se govori in veruje, da je pod sobo zadnje večerje grob kralja Davida, je bil vstop kristjanom prepovedan. Stoletja so se kristjani zaman trudili z velikanskimi svotami pridobiti ta sveti kraj.

* (Velika nesreča na morju.) Nedavno je odplul norveški parobrod „Navrt“ v severno ledeno morje na morske kite. A zavezil je mej velikanske ledene ploče, katerih se ni nikakor mogel osvoboditi. Kapitan z ženo in otroci se je jedva rešil na mali ladji na Capper-Island. 30 mož pa je ostalo na ledenih ploščah, ker se je ladija potopila. 14 jih je od mraza, strahu, gladu in napa umrlo, drugih 16 pa je rešila po dvanajstih dneh ladija, katera je tudi lovila kite. A od teh 16 so štirje zblazneli, drugi pa so od glada že strašno propali.

Gospodje župani, pozor!

V imenu vodstva bolnišnice „Usmiljenih bratov“ v Kandiji ponavljamo sledeče:

Bolnišnični prostori so doslej mnogo premajhni, torej prenapolnjeni. Po trije, štirje bolniki morajo ležati na tleh, otroke — male — morajo tu in tam devati po dva v eno posteljo — seveda tako, da sta si z nogami nasproti. — Zato prosimo lepo, predenj kak župan koga pošlje semkaj, naj gotovo popraša, je-li prostor ali ne. Usmiljenim bratom je hudo, ako morajo koga poslati dolgo pot nazaj, bolniku in županu pa je še huje. Naj blagovolé tudi veleč. gospodje duhovni ob priliki ljudem to reč razjasniti — veliko uslugo bodo storili. Dalje pa še nekaj prav posebno poudarjamo.

Bolnišnica v Kandiji pri Novem mestu je bolnišnica ne hiralnica. Odločena je torej samo za take, ki so ozdravljivi. Neozdravljivi, od starosti oslavljeni, niso za bolnišnico. Ako bi take sprejemali, bi bila brž polna, in ne mogli bi sprejeti nobenega ozdravljivega bolnika. Hiralcev torej ne pošiljajte semkaj!

Zgodilo se je pred časom, da so pripeljali hiralčega starčka tamo iz P... Hudo je bilo bratom, ko so morali po zdravnikovem povelju moža poslati nazaj; ni jim bilo ljubo, ko se je gospod župan jezil — pa ne dá se pomagati, ker povemo še enkrat, bolnišnica v Kandiji ni preskrbovalka starih ljudi, ampak hiša, kjer se zdravijo taki, pri katerih je še upanje, da se jim vrne zdravje.

Slednjič pa prosimo tiste slavne občine, ki so doslej pošiljale letne darove bratom v Kandijo, naj tudi letos ne pozabijo podpore za trpeče bolnike. Naj pristopijo še druge občine s svojo podporo. Gospodje župani, ne pozabite, da je bolnik res velik trpin!

Listnica uredništva.

Gosp. dopisnik iz Šmihela! Vaš dopis smo zavrgli, ker v taki obliki ga ne moremo sprejeti. Pokopališče je seveda javna zadeva, ne mislite pa, da županstvo ni postavno ravvalo. Obrnite se osebno tje, boste največ opravili, če tudi niste neposredno prizadeti. Za uljudno pisavo je zmiraj v listu prostor.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Prva dolenska posojilnica v Metliki 10 gld.; gg. župnik I. Plevaneč 13 gld.; župnik J. Babnik 15 gld.; župnik I. Dolinar 5 gld.; kapl. Tomaž Varl 2 gld.; župn. Ign. Kutnar 5 gld.; kapl. B. 5 gld.; kapl. K. 5 gld.; Neimenovana iz M. P. 2 gld.

Darovi za kapelico Božjega groba:

Neimenovana v Trstu 1 gld.; Neimenovan 1 gld.; Mihelčič 1 gld.; g. Jožef Kramarič, pismonoša 1 gld. — Bog povrni obilo!

Loterijske številke.

Trst	15. januarja	76	53	55	33	63
Gradec	22. "	11	33	74	7	15
Trst	29. "	42	86	40	9	24

Matko Malovič,

mizarski mojster v Novem mestu.

Slav. občinstvu in preč. duhovščini uljudno naniznam, da sem se preselil iz Ljubljane v Novo mesto, kjer bodem sedaj izvrševal

vsa k mizarski stroki spadajoča dela.

Izdeluje se s pomočjo strojev solidno in po ceni. Za obilna naročila se najuljudneje priporočam. (44—1)

Kovačnica, popolnoma v dobrem stanu, narajena na vodi Krki se da v najem. Več se izve pri Janezu Klincu na Dvoru.

Popolno posestvo z hišo in potrebnimi poslopji, lepimi njivami, travniki in hosto je iz proste roke na prodaj. Vse je v dobrem stanu in se nahaja v Renušah fara Šmihel pri Novem mestu eno uro od železnične postaje. — Več pové lastnica Mica Kovačič, Renuše fara Šmihel pri Novem mestu. (40—1)

Posestvo naprodaj. Iz proste roke se prodaja hiša, klet, hlev, svinjak, kozolec (toplar), vodnjak in njive. Več pové Andrej Kolman v Gotni vasi št. 48.

Najboljše in vsakovrstne

trtne škarje,

kakor tudi klešče in nože, gumijeve vezi in pluta za cepljenje trt, potem raznovrstne žage, nože za slamoreznice in različna železnina se dobé pri

Adolf-u Gustin-u,

trgovina z železnino v Novem mestu in konces. prodaja razstreliva „Janita.“ (42—1)

ZAHVALA.

Podpisani pogoreli smo v noči 28. decembra l. l. Banka „Slavija“, pri kateri smo bili zavarovani, izplačala nam je popolni zavarovani znesek, ne da bi nam bila od istega kaj odtegnila, za kar se jej tem potom srčno zahvalujemo; priporočujemo ta zavod, kot najsolidnejšega, katerega se naj bi naši rojaki oklenili.

V Ostercu pri Kostanjevici, dné 27. pros. 1898.

Josip Remus, Josip Stopar, Josip Žulič,
Ivan Haisinger. (25)

Razglas.

Posojilnica v Črnomlju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

redni občni zbor

дне 20. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Predlaganje računa za 1897 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička in remuneracije načelstvu.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev za prihodnjo dveletno dōbo.
4. Razgovor in sklepanje o porabi nove hiše.
5. Nasveti.

Zadružnike vljudno vabi

(31—1)

Načelstvo.

Razglas.

Iz gozdne drevesnice v Beršlinu pri Rudolfovem se bode oddalo letos spomladi sledeče sadike:

400.000	3letnih	krepkih	smrek;
400.000	2	„	mecesnov;
120.000	2	„	črnih borovcev;
15.000	2	„	„ jelš;
10.000	2	„	ameriških borovcev.

Sadike se bodo prodajale v drevesnici ali pa primerno zavite in postavljene na pošto ali železnično postajo in sicer: smreke, mecesni in črni borovci po 1 gld. 50 kr., črne jelše in ameriški borovci po 2 gld za tisoč (1000) komadov.

Pismena ali ustmena naročila za te sadike sprejema c. kr. okrajno glavarstvo v Rudolfovem, Krškem in Črnomlju, podpisano c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Rudolfovem in pa c. kr. gozdar v Rudolfovem, Krškem in Črnomlju do konca marca 1898, pri katerih se morajo naročena drevesca proti potrdilu takoj plačati.

C. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Rudolfovem,
dné 24. januarja 1898. (35—1)

Posestvo s hišo in pripravnim gospodarskim poslopjem, njivami in travniki je na Vrhju fare Šmihelske iz proste roke na prodaj. Vse se nahaja v dobrem stanu. — Več pove lastnik Janez Šmajdek Petane, Šmihel pri Novem mestu.

Lepo posestvo, bivše posestvo Franc Receljna iz Dol. Prekope, kjer se nahaja gostilna in prodajalna, je dne 1. aprila v najem oddati. Več se izve ravno tam.

Dražba.

V pondeljek dné 7. februarja

bo dražba po ranjkemu gospodu Karolu Kalčiču. Prodajalo se bo perilo, obleka in razne druge stvari.

(29)

Avgusta Kalčič.

Posestvo na prodaj

v prav lepem in zdravem kraju na Dolenjskem!

Še nova in prostorna hiša, ležeča ob cesti, z dvema kletmi ter z vsem gospodarskim poslopjem, s hlevom za govedo, svinjako in podom, vse v najboljšem stanu, je pod ugodnimi pogoji na prodaj.

Hiša pripravna je za gostilno, trgovino ali pa za kakovi drugi obrt. — Zraven spada lep gozd (12 johov), njiva, zeliški in sadni vrt. — Oddaljeno je posestvo komaj pet minut od župn. cerkve in sodnije ter deset minut od postaje. — Natančneje izve se pri lastnici gospej Apoloniji Lužar v Zatičini na Dolenjskem.

Lepa obokana klet je za nizko najemnino koj oddati v Novem mestu št. 157. (2—3)

Deček, 15 do 16 let star, sprejme se v poduk, kjer se bo učil kovaški in ključarski obrt, pri Antonu Darović na Dolenji Straži. (21-2)

Dvoje lepih posestev je iz proste roke na prodaj, in sicer jedno na Raki, drugo na Gmajni. — Več pové Lekše, posestnik na Raki. (23—2)

Deček, kateri ima veselje do pekovskega obrta, in je 15—16 let star ter lepega vedenja, sprejme se takoj v poduk. — Kje pové vredništvo tega lista. (143—13)

Posestvo naprodaj na Obolnim sodni okraj Zatičina, obstoječe z vsega gospodarskega poslopja, 9 johov 401 klt. njiv, 9 johov 207 klt. travnika (senožeti), 12 joh. 600 klt. z bukovino in smrekami zaraščenega gozda, 3 joh. 1016 klt. pašnika. Eno uro od farne cerkve št. Vid, cenjeno 1800 gld., ter se plačuje tudi lahko na obroke. — Več se izve pri Tereziji Bele v Zatičini. (38—1)

Čoln, precej velik, se je našel v Krki še o Malem Smarnu. Ker se na ustmena naročila in poizvedovanja nihče zanj ne oglasi, še tem potom naznanjam. Jakob Rataj, ribič v št. Petru pri Novem mestu. (24)

Na prodaj hiša krita z opeko, obstoječa iz petih sob, treh kleti in hleva. Vse je v dobrem stanu. Zraven sta tudi dva vrta, gozd in polje. Hiša je pripravna za kaki obrt, gostilno, mesarijo ali usnjarijo. Na željo se tudi lahko dobi še ena hiša zraven. — Več se izve pri Franc Preskarju na Podborštu fara Mirna peč. (33-1)

Deček in pomočnik.

Deček 15 do 16 let star, sprejme se v poduk, kjer se bo učil kovačije in tudi zdrava in bolna kopita kovati. — Pomočnik se tudi takoj sprejme pri Franc Bobnarju, kovašk. mojstru v Kandiji pri Novem mestu.